

Academia Peccatorvm. Seu Conciones De Tota Parabola Prodigi Euangelici

Quae Insolentia Peccatorvm Sev De Lvxv et Libidinibus Prodigi

Bosquier, Philippe

Moguntiae ; Coloniae, 1614

[Concio] VIII. 1. Excusatio prolixitatis concionum superiorum proœmij loco.
2. An prodigus omnem suam substantiam aut eius partem petat. 3.
Inuectiua in eos qui dominus & domina, non pater & mater à ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55916](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55916)

CONCIO OCTAVA.

2. 12. Pater, da mihi portionem substantie qua me contingit.

2. 12. Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας.

2. 12. Pater mi, da mihi partem qua mihi contingit ex domo tua.

ARGUMENTVM.

1. Excusatio prolixitatis concionum superiorum pro-
prie loco. 2. An prodigus omnem suam substanti-
am aut eius partem petat. 3. In uelut in eos qui
dominus & domina, non pater & mater à proli-
bus vocari volunt. 4. Quibusdam indicijs liberos
demonstrare in pueritia quales sint postea futuri
5. Cur Deus ita permittit.

1. QVemadmodū fontes tenues in principio decut-
cunt in riuulos maiores; & riuuli isti intumef-
cunt in magnos & altos fluuios oceano similes: ita ab
exiguis uocibus *uís* & *adolescens*, uidistis assurre-
xisse quasi à seaturigine parua vastos & distensos flu-
uios sermonum super desipientia & insolentia pecca-
torum. Exinde fluxerunt Nyli & Oceani, super pueri-
litate & demētia idololatrarum; ac deniq; super noui-
tate, impudētia, temeritate hæreticorū. Porro, sicutē
fluētes aq; tramite recto decurrētes, etiā replent quos
habēt in lateribus sinus obuios, & vacua; ita, arbitrer,
me percurrere studētē tramite recto textus nostri seriē
Q 3 immo.

immoratum repletioni multorum sinuum, ut qui
adolescenti peccatorem per omnia similem
trauimus; Idololatrias & Sectarios per
mus.

Gregorius tom. I. epistola ad Leandrum Episc.
c. 2. in expositione libri Job. *Sacri irator eloqui
rem fluminis debet imitari* &c. Ast vereor, ne ex
lixior & effusior fuerim: blandus fauor vestes, pro
grates habeo, eò meo allectum impellebat; non
campi quos expansos, vastos, ridentes, delicia
nos cernebam, me inferre pedem compulerunt,
compellerent. Laconicos & Sallustios sese inge
quo obambulare & philosophari in eis amplius
ret. Ignoramus viatorem, cito pede iter peragere
viderit urbem insignem, optimo loco sitam, in
Babylonicis cinctam, numerosis turribus &
gnaculis Thæbanis munitam; fanis magnificis
inis & Ierosolymitanis conspicuam; monimen
sepulchris, qualis fuit Cariæ Mausolæus; Labry
Cretensibus, aliisque innumeris rebus splendi
desigi nonnunquam curiositate, ad eò ut residua
ris peragendi videatur oblitus? Scitisne eum qui
tum amœnum ingressus, floribus varium & de
quorum alij coloris succulentia, alij odoris frag
tia præstant, omnes per areas miro artificio
sunt, sic æmœnitate eorum allici, ut ignoret qu
dem efferat? Id ipsum volenti progredi mihi
Est celeberrima ciuitas Dei scriptura facta; est po
sus terrestris amœnissimus; est hortus honestæ
tatis. Quapropter indulgeatis quæso si huic area
rius inhæserim. Ad hæc ideo inhæsi, ut vobis se
ponerem, leucoion, lilia, belidem, chrysanthem
legerem, quas vobis flores porrexi. Mitto nunc
tergredior aream istam. Equidem relinquendum
comiter posteris, qui super hac parabola desudant
luerint quidpiam. Lex quoque verat ita demer
grū, ut spicæ non possint postea legi vllæ. Petrus
nunc vocæ adoleseceris; ad libellū ipsius supplicet
suolo, subscripturus eidem si promeretur: ad
discer
com
nem
V
past
quit
præ
palæ
stud
se ha
dole
vngu
Sr
Co
A
igno
possi
dom
& for
confi
datis
ferat
nostr
suis
in no
rans
vt sci
nat:
mor
Agg
ter
gi.
2.
nec
sens

*Propositio
discerit.*

discussurus quid protendat : postmodum eum accommodabimus ad peccatores præcipuè, ac sub finem ad hæreticos. Inuocemus gratiam cœlitus.

AVE MARIA.

Vidistis vnquam caballum ventriosum, fœcundo pastum pabulo, cui dorsum defatigatum nunquam equite armato; qui ad gloriæ palmam & propositum præmium Domino suo acquirendum, nunquam in palæstra & agone cursus velocitate ad sudores & lassitudinem vsque certarit, quam insolenter & fastuose se habeat in equitio; vidistis etiam habitum & gestû adolecentis prodigi in patria domo. Vt enim resulat, vngula terram premit, fixa mandit equulus;

Stare loco nescit, micat auribus, & tremit artus.

*Virg. 3.
Georg. Idè
4. Eneid.*

*Collectumque premens voluit sub naribus ignem
Afransa ferox spumantia mandit;*

ignorans tempus quo exsilire & cursitare pro arbitrio possit: ita hic adolefcens (qui quasi gemma in auro in domo patria patri in delitijs erat) otio torpens & benè & fortunatè viuere deinceps non valens, innumera consilia anima versat, quo patris excutiat iugum, & datis equo habenis citato cursu per agros voluptatis feratur. *Non sit pratum quod non vert: anseat luxuria nostra: non continetur oculo parentis, super moribus suis vltra quam cuperet vigilantior: remisque fertur in noxiam libertatem; ac tandem secum ipse deliberans hoc præ cæteris iudicat consilium præstantius, vt scilicet canonicam hanc orationem patri proponat: neque enim ipsi per otium licet multis agere, de more Attico, aut Asiatico, nequaquam, vrget nimium flagrans libido à iucundissima patris seruitute. *Pater, da mihi portionem substantia, qua me contin-**

*Quæstio
An petat
totâ hære-
ditatē cõ-
tingentē,
an totius
tem partem*

2. Discursus ambiguus, iuxta versiones communes: nescitur namque (vt hoc etiam proferam in gratiam sensus litteralis) an totam hereditatem se contingen-

Contingenti; an ipsius partem petat; prout quandoque contingit verbo cum accusativo. Sicut in latino, *quis*, potest referri pariter ad portionem substantiam, utique eiusdem generis cum pronominum latino, *qua*. *Da portionem qua me contingit*, id est, da partem substantiam qua me contingit. Aut, *Da portionem substantiam illius qua me contingit*, id est, da partem substantiam illius; da aliquid eorum bonorum qua expectat; quid, da partem totius relinquendam hereditatis. Si feratur pronomen quod ad substantiam, petitiocumque civilis erit: si quidem partem aut modum eius peteret, cui per naturam & leges postmodum cederet. Si vero relatiuum *qua* portionem spectaret, potest petere omnem hereditatem suam; mihi probabilius videtur.

Enimvero, videtur hic prodigus in eum sic pressus, ut sit profligatorum in summo gradu. Hinc inducitur superstitio & sospite patre, & leges, usus omnes & consuetudines, praeter aequitatem efflagrans possessionem, non alicuius portionum bonorum, quod foret magna equitas solentia; sed ad complementum malitiae, & concupiscentiam animi sui, omnimodam absolute substantiam, adducens, num patri decrepito, forte impotenti, & orphano res ad manucam redeat; modò in exple libidini fiat satis.

Deinde, interpretatio Syriaca me in hac sententia trahit, quae in hanc partem propendere videtur. *Pater mi, da mihi partem qua mihi contingit tua*; non partem eius quod me contingit, sed partem qua me contingit.

Confirmat praeterea textus Graecus, sors verus primus huius Evangelij: sic verò habet: *ὁὶ μὲν ἔσθ' ἄλλοι ἢ ἐγὼ ἵνα ἴδωμαι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου*, id est, ad verbum; da mihi partem speciantem ad me de substantia tua; substantiam dicens facultates & opes, sine quarum opibus subsistit homo. Adeò ut vox *pars* siue *portio*, non significet partem ipsius totalem patrimonij, quod ad sum deoluere postmodum; sed dicit *portionem*.

partem, respiciens ad totum quod possidebat parens, & alteram dimidietatem fratris, cui ad minimum æqua portio erat, aut potior, utique seniori. Torum, aut nihil, ait. Potiar omnibus facultatibus meis, experiar num meo studio & industria augere queam hæreditatem; *lustum est ut provideam aliquando domui Gen. 30. mee.*

Amplius, fratris malè affectus animus, de quo sub facem, persuadet obtinuisse portionem totam. Si enim prodigo super fuisset ius aliquod in patrias facultates, quorsum exclamasset concoctam omnem substantiam, *Dissipavit omnem suam substantiam vivendo luxuriosè*; ac si parens dissipatorem humanè excipiendo summam ipsi fecisset iniuriam sumptibus & diminutione partis & expectationis senioris? Totum petit. Miserandum parentem! Atque, ne malignitati suæ quicquam desit, dicit ad se spectare, suam esse, quæ adhuc pender ab arbitrio & constitutione genitoris, qui merito ab ea ex hæredate eum poterat, spectata profugata eius vita, *Me contingit* inquit. Ignorabat omnium nationum legibus concedi parentibus liberos emancipare & excludere à patria hæreditate diversis de causis. Eheu? Lapsus est ætatis tyrociniò; necdum legibus, ut reor, operam dederat.

In authenticis collat. 8. ut cum de appellatione cognoscitur & aliud quoque. Ne verò vos falli contingat, & chara iuventus, scitote lege Imperiali permitti parentibus eiusmodi ius varijs de causis.

1. Si graui affecerit iniuria filius parentem.
2. Si sceleratorum sceleratus ipse consortio fuerit usus.
3. Si inierit consortium & fœdus cum gladiatoribus (*arenarios* vocant) aut histrionibus; perseveretque in opinione.
4. Si percusserit patrem aut matrem.
5. Si criminis accusauerit eos, quod non sit in Principis, aut Reip. exitium.
6. Si insidiatus fuerit vitæ patris vel matris; *Suet. in Nerone.* aut *Nerone.*

O + alio

III

Quib. de causis ex hæredari possunt liberi.

alio quouis modo. Alias multas causas adferuntur
periti.

Abdicandi rationem vides apud Lucianum, vbi
dicatus sic ait:

*Quod obsequium, quam curam filio dignam praestem
Quando foris cubui? Quas intempestivas potationes
et commessationes obijcis? Qui luxu? Quis leno pulsatus
Quis accusauit? Nemo profecto. Atqui haec sunt
praecipue, lex permittit abdicare. Glossa super caput
Quintauallis. Extra de iureiurando, vbi quatuordecim
causae exheredationis filiorum assignantur, vides.*

Quis scit, an non meruerat exheredari prodigum? *Quis
dubitet perditis ipsius moribus dudum lacertum
trem? Nec enim credidero hanc effrontem postu-
lacionem primum ipsius facinus. Modico tempore
tam peruersitatem non deuenitur. Nec verisimile
tantam excurrere libidinem animum eius incedit
ni prius maligno consortio deprauatus fuisset. Per
pederentim ad tantam morum corruptionem de-
tutum, successisse sic motus. Nihilominus intrepide
expostulat, & postulat quasi sibi debitum. *Tam
non est gratia. Da partem qua me contingit ius
partem ad me pertinentem. Patre nondum mori
pro haerede gerit omnia. Verum, laudauero, in eo
laude dignum occurrit, ut nec malitiae eius indul-
get.**

3. Laudabile hoc habet ipsius postulatio, quod
exordiū, & capessendam patris benevolentiam, vnde
eorum, quae sui muneris erant, praestaret aliquid, ut
sit oblitus patrem nomine patris compellere, tam
ante discessum, quam postmodum reuersus, dicendo, *Pe-
ccaui in caelum &c. ac vbiq; occurrente mentione pa-
tris, non dicat Dominum, sine additamēto vocis patris
prout nunc receptum est liberis nobiliū, qui (arbitrari
in sermone nobilitate spirent) patrem & matrem nomine
Dominum, dominā, & mammā, mirum quod non
millā proferant adulteratores isti idiomatum & prob-
rum morum; suppresso nomine genitoris & genitricis.
Quod splendidius nomen habet mundus quam pater*

eris, & nobiles, qui iubetis aut patimini, aut gauderis nomine Domini? Quid honorificentius nomine patris, quo Romani decorabant vrbis primates, nominando Patres conscriptos? Prorectores & seruatores Patriæ dicendo Patres? Non legistis in Iuvenale, Roma patrem patria Ciceronem libera dixit?

Vox patris, amoris; Domini timoris.

Octavius Cæsar Jano clauso, id est, pace reddita, dicitur patriæ parens. Is fuit sub quo Christus natus.

4. Regum. Naaman princeps militia, à suis pater vocatus.

Ignoratis Ethnicos, vt falsorum suorum Deorum primarium colerent, eohonestasse eum Jouis nomine?

Iupiter, quasi inuans pater. Nunquid quotidie Deum dicitis patrem? pater noster qui es in calis.

Matt. 6.

Quo verò nomine efficacius moneantur parentes muneris & obligationis suæ in natos; aut horum animi magis tenescent in parentes quam patris & matris? An forte quia non tam amari quam timeri appetitis? Alterum enim monet amoris, inserit amorem, rigat & fouet amorem, nimirum patris; alterum timorem gignit, Domini nempe. Meministis dictorum à Deo?

Malachiæ 1. Si ergo pater ego sum, ubi est honor meus?

Et si Dominus ego sum, ubi est timor meus? Multis terribilis caueto multos, ait quidam.

Non aduertitis quod extolli & honorari volentes nimium de primatis proles vestras, eos seruos efficiendos. Enimuero si ipsorum Domini estis, ipsi serui vestri erunt; quod est morem Persarum imitari, apud quos patris impetium tyrannicum est, qui vt seruis filijs vtuntur.

Arist. 1.8. Eth. c. 10.

Seruius in illud Æneid. 6, Nec veriti Dominorum fallere dextras. Fecit, inquit, iniuriam Augusto & Casarè si eos Dominos dixit, quod apud maiores inuidiosum fuerat. Nam patres patria dicebantur.

Nunquam audistis in Academijs, quod, Dominus est serui Dominus? Si ego tibi Dominus, tu mihi seruus, Quare, liberi tui dicentes te Dominum suum, profiteatur se tibi seruos, non proles. Si auidè ambitis ho-

notis & timoris titulos, qui utrumque terminum iungitis docendo proles dicere, Domine pater, Domine mater? Deinde, non aduertitis in hac nobilitate cens introducta, præter timorem molestū, & vilem uirtutem, nonnullam generationis legitimæ suspicionem? Sic enim ratiocinetur puer: Si filius eius, qui sum patrem non compellabo? Si non, ut quid me? Prætergrediamur ista; alias fusius pertractatum. Retinamus seriem primam.

4. Ita, Auditores, cernitis ut prodigus auerat patris omne possidere patris facultates, antequam patris concesserit: videtis ut totum obrinare gestat, contentus portione moderata. Aduertitis, ut dicat: Quia quæ petit, ad se pertinere; parum demum dicit: quin de prædonū more oculos vi extorqueat. Oportet! Mirū, si ingratus hic prologus, gratior nobis licetatur vitæ tuæ epilogum. *Quis putas puer iste est?*

Luca. 1.

Quemadmodum spicæ superstitis post mellis gratum prioris aut fertilitatis aut sterilitatis sunt mento: ex cauda cognoscitur vulpes: comprobatur: na qualis fuerit structura; aurora præfagit futuræ ætis qualitatem: ita per tyrocinia pueri, haud difficile est conijcere futurum decursum vitæ.

Homer.

Odyss.

X. 21.

Iuuentus

plerumq;

præfagit

senectutē.

Prou. 20. Ex studijs suis cognoscitur puer, si manserint recta sint opera eius.

Prou. 22. Adolescens iuxta viam suam, etiam conuerit, non recedet ab ea. Vide Petri Pauli Vergerij libellum de ingenis moribus, initio libri, tit. Quæ ratio in pueris ingenia cognoscantur &c. Item examen per rituum.

Si ex fronte, alijsque corporis figuris physiognomæ asserunt iudicari de ingenio & inclinatione hominis: unde noster quoque Cicero dicit frontē animi latitudinem qua ratione Alcibiades iudicium tulit de Socrate.

Vitruuius libro 3. Si per Mathæsim comprehenditur potest dimensio & proportio corporis; prout Pythagoras expressit quantitatem Herculis, ex longitudine loci, quem idem Hercules certo passuum suorum numero mensum palæstræ exercitio designat.

Lucianus in heresibus : Si nobilis ille sculptor Phidias, ex vngue certo iudicavit de dimensionibus leonis, & ad viuum effinxit feliciter ex exemplari & prototypo vnguis:

Si medici, vnius arteriæ pulsu, vrina, iudicant plerumq; certitudinaliter de complexione hominis; si ex modico vino, aut oleo quod prælibamus! de toto dolo sententiâ dicimus: si vt discas mare salsum, nihil opus torum ebibere; qui fuerit difficile iudicare ex ingenio & moribus iuuentutis futurâ hominis aut theoriâ suæ speculationem, aut praxim, toto tempore vite.

Plutarchus tomo 1 vit. in Themistocle Qui vidisset magnum illum Themistoclem impubem adhuc, agitarum celsis motibus, intellectu valentē; in rebus civilibus totum; & rebus facultates suas excedentibus implicatum; nunquam otiosum; nunquam lasciuire cū coactancis; sed apud se iugiter meditantem, & compositam orationes, modo accusatorias, modo defensorias condiscipuli, quasi pro, aut contra verè reum: qui obuium habuisse noctu, non vt proci amorem malè affectum, sed gloriæ & honoris avidum; qui audisset respondentem quærentibus, quamobrem noctu urbem perambulare, Trophæa & victorias Miltiadis sibi somnum interrompere; nonne obitus prælagisset, quod & præceptor eius, futurum nimirum haud mediocrem, aut optimum, aut pessimum; vti exitus comprobauit; fuit etenim vniuersæ Græciæ decus? Quis ex Cicerone non audiuit, *Quis clarior in Græcia Themistocles?*

Marcellinus Græcus author: *Thucydides Atheniensis historicus recit ante quondam Herodoro sua scripta. magno cum auditorum assensu perhorus, & ipse laudis amulatione flere visus est. Quod Herodotus animaduertens, ad patrem ait. Deduc puerum ad disciplinas.*

Eliu Donatus in vita Virgily Qui audisset grauem illum Virgilium versus suos bucolicos dulciter resonantem, & vt ait quidam *sua verba resonantem*, quid effretet nisi quod Cicero. * *Magna spes altera Roma*

*Plut. in vita S. apophr. Et Valer. l. 8. c. 3. Itē Plut. tom. 1. vit. in Theseo: Val. Max. l. 9. c. 3. de Annibale nouenni. Æschines de Demosthene. * alias Magna.*

Qui

Qui magnum illum Herculem, adhuc infantem stringere & premere quasi flementibus dentibus disset tenellis manibus angues binos, & suffocaret articulos digitorum infantilium: Qui vidisset ait Virgilius *Aeneid.* 8. *Ut prima nouerca*

Monstra manu, geminosq; premens eliferus angues haud diu cunctatus respondiisset quærenti, *Quæritas puer ille erit? Monstrorum domitor; qualis post fuit.*

Plautus in Amphitheatro sub finem: *Altera apprehendit eos manu perniciter, citus è cunis exilit, facit in angues impetum; puer ambos anguis enecat.*

Vide Virgilium libro 8 *Aeneidos* de laboribus Herculis. Eiusdem opusculum tit. de laboribus Herculis. *Beatus de consolatione Philos.* libro. 4. metro 7.

Qui lachrymantem vidisset Alexandrum Magnum adhuc puerulum; si quando recenserentur patris Philippi partæ victoria; & interrogatum cur fletet respondere audisset, vereri, ne parens omnibus partis militibus relinqueret subiugandum, ocyus prorupisset in milia: *Hic erit magnus.* Q. Curtius in supplemento libri primi.

Titus Lilius Decade 1 l. 1. Qui vidisset pusillum Romulum & Romulum, gemellos, Romæ futuros factores, in prima adolescentia non solum insectari fecerunt sed etiam, vti scribit historiographus Romanus, *trones prada onustos impetum facere, pastoribusque non dividere, quid aliud dixisset, præfagisset ué, quam mo cum fratre Quirinus*

Virg. i.
Aeneid.

Iura dabunt. Quod & euenit, etiam remittent Amulio.

Vide Plutarchum to. 1. vit. in Alcibiade, de Alcibiade mordenti colluctatorem, ne apprehensus cadere coggeretur, & de responso acutè retorto. Item de eiusdem faciem suam voluntario casu ante plaustrum cecidit, ne plaustrum progredere.

Plutar. to 1 vit. in Fabio Max. ait, illum Fabium Maximum ideo solitum appellari ouiculam à puercis prima, quod placidæ esset naturæ, constantis, facili

obedientis familiaribus, ac taciturnæ.

Prognosticis huiusmodi innumerabilibus refertæ sunt Ethnicorum historia; nec in nostris vllatenus desiderantur.

Gen. 25. Quid portendebat Iacob & Esau geminorum, materni adhuc vteri ergastulo clausorum lucta; quam subsequuturas inimicitias?

Luca. 1. Quid insinuabat S. Ioannes Baptista reuerenter salutans Christum ex vtero in vtero, visitante virgine Maria cognatam Elisaberh?

Luca. 2. Quid polliceri sublime videbantur altum silentium, & subtilissimæ quæstiones Jesu Christi in medio Doctorum?

Iosephus libro 2. Iudaicarum Antiq. cap. 5. Nunquam legistis Moysen infansulum aquis ereptum à filia Pharaonis, nunquam labra papillæ admouere voluisse cuiuscumque mulieris exterae, cum plurimæ tentassent paruulum ablatate, donec applicatus fuerit vberibus maternis? Eundem paruulum Moysen Pharaonis vnois à filia impositum, vt paulatim insinuaretur in gratiam eius, ac Pharaone demulcente, & complexante amantè puerum, vt placeret natæ, ac tandem vertici eius diadema impõnente; ipsum petulantia puerili capiti detractum in terram proiecisse ac conculcasse? Quid portendebant ista? *Quis putas puer iste erit?* Nunquid non probabile argumentum, contempturum aliquando (quod & euenit) honores regios & gazas? Humiliaturum celsitudinem regni Pharaonum? Ideoque paruulus Moyses in summo vitæ agebat periculo, exemplò iuglandus, ni Thermutis illæsum præseruasset, non reluctante Pharaone, Deo sic permittere. *Mox ille sacrorum scriba qui natinitatem eius Aegypto cladem allaturam prædixerat, puerum occidere volebat, vociferans: Rex, puer iste per cuius necem nobis securitatem Deus pollicetur, vaticinium iam confirmavit, insultando tuo regno. & diadema calcando. Hoc interempto, tam Aegyptijs metum, quam Hebrais spem & fiduciam adime; icabit Iosephus fidelis historicus.*

Eusebius l. 6. cap. 3. & 36. *Origenes etiamnum puer parva*

parentem suum Leonidem, qui Episcopus fuit, iussu
ditis scriptura scribis interrogavit. Mox adole-
ingressus tanto amore martyrij flagrabat, ut Marty-
tribunalia ductos sequeretur, sequite una accipit
Cum pater eius in vinculis esset. Et adire eum non pu-
set, scripto eum in carcere ad constantiam est
111.

Sozomenus libro 2. cap. 17. Et Rufinus libro
14. Athanasius ille magnus, puer adhuc in ager-
rum ad mare Episcopum se esse sinxit. Episcopi m-
zavit: alios Diaconos, alios Presbyteros ordinavit.
Ioannes Diaconus. Et Metaphrastes in vita S. Ni-
Et Breviarium Romanum. Jeiunia quæ servabat
colaus, ferijs quattis & sextis semel fugens & ben-
tris sub vesperum: similiter abstinentiæ alterius
lai Tolentinatis, fuerunt quasi dilucida com-
autora, prælagiens splendidum micantemq; a-
serenissimi dici totius residuæ vitæ.

Ex vita D. Bernardi libro 1. cap. 3. Quod S. Ber-
dus devotus & mellifluus Doctor, etiamnum
cens, mulierem hospitem (viti alter Ioseph) in-
psum depercutit, quæ nocte quadã tertio eius pa-
tiam labefactare & expugnare tentavit, toties
rit, clamans valida voce Latrones Latrones, nec
gregium specimen futuræ sanctitatis? Rursus,
alia ipsi furtim concumberet, & eum talibus
taret, nec tamen vincere posset, quod argum-
istud?

Ex vita D. Thomæ per Ioannem Garzonem. Quod
Doctor Angelicus S. Thomas Aquinas in prima
lescentia rececit à se titione infamem p. Licem,
Etam vt concuteret firmitatem casti propofiti
quid vobis videtur, nunquid euidens iudicium
continentiæ?

Surius to. 3. folio 365. Quod S. Bernardinus ful-
illud & micans sydus, alterum decus Ordinis no-
cri, tanta teneritudine cordis amaret virginem
(Ecquis quæso te non diligeret ô Regina celorum
ter Angelorum, mater Dei, aduocatrix mundi,

Unica cordis mei Domina! Amor ita me fari cogis!) ut annos septem vel octo natus, crebriò repertus sit a matretera Diana genua flexus, prostratus, suspirans, gemens, lachrymis perfusus totus coram imagine B. Virginis; singulis Sabbatis Dei & ipsius amore ieiunaret; cecemolyoarum tam cupidus esset largitor, ut prandiolum cum pauperibus diuideret; quin deficiente aliquando pane, mallet incoenatus quieti se dare quam pauperem dimitti vacuum; an non portenta & signa, non componendis Calendarijs mendacibus, sed licendis certis prognosticis futurum eum aliquando, qualem vainerius orbis nouit fuisse suo tempore. imò nostro seculo, etiamnum fragrantiam virtutum eius redolente?

Ne verò vos diutius detineam, concludamus ingenuos pueritiæ mores esse argumenta futuræ bonæ vitæ; tamen si fallat nonnunquam regula ista.

Rursus futuros profligatorum malos mores etiam ceterimus in primordio vitæ? An non ubi latrunculos videmus suffurati poma, pyra, acus, calamos, codicillos &c. futuros eos prædones, pyratas, iudicamus tandem in crucem agendos, aut torrendos vili toræ affigendos? propter immania latrocinia? Didicistis capere prædam, inquit Ezechiel.

Mali signa produnt in iuuentute, futuræ suæ malitiæ.
Ezech. 19.

Aesopus apol. 82. editionis Plantin. anni 1593. Non legitis apologum moralem quem refert Aesopus subtilis de quodam, qui mox in crucem agendus matri aurem dentibus detraxit, quod non maturè castigasset, furtula exercentem, & condiscipulorum libros surripientem? Didicistis capere prædam.

Qui truci, cruentaque manu homicidium patrare audeat, ut plurimum in teneris annis iracundus, impatiens, præceps & arrogans est: adstat & intuetui siue horrore cades; uti S. Paulus adolescens, futurus Ecclesiæ persecutor spectabat imbrem saxorum demissum in sacrosanctum carut; custodiebat, secus pedes suos depositas vestes & sarcinas carnificum lapidarium S. Stephanum, primam Christianismi victimam. O Benjamin! *Mandè rapax, mandè, à teneris.* Cernitis quoque

que eos, qui tandem luxuriosi euadunt, ut Epicurus
Sardanapali, primis annis exoculari puellas, ad
rum consortio &c. quamuis adhuc innocentes. Ca-
mè itaque ex vnguib; cognoscitur leo qualis
rus; ab oculo aquila; citissime generosus equus,
sonitum armorum exsiliat: Virgilius 3. Georg.

sonum procul arma dedere

Stare loco nescit &c.

Citò ex moribus & propensione pueritiæ, qua-
turum sit residuum vitæ. Portò memineritis regi-
istam non semper infallibilem; rarò autem fallere.

Cur Deus
permittat
malitiam
aut probi-
tate mori
futuram
colligi in
iuuente.

5. Arbitrer verò optimum Deum, qui dispo-
nia suauiter, talia pati indicia futuræ vitæ deman-
à pueris & adolescentibus, in eundem finem qua-
mittit verisimilibus coniecturis colligi intempe-
aëris, ut confusione & perturbatione notabili quæ
temporum; sterilitatem terræ, per intensum frigus
nimium æstum radicalem stirpium. humorem per-
absumentem; aut abundantiorum humorem qua-
focantur; prædici ægritudines, perturbationes
mentorum, per frigus intempesiuum, per aëris
infectionem, sine quo respirare non licet; prædici
dætas, seditiones, defectiones, bella, ambitiosa
per corruptionem aëris, per non symbolizantia
mentis, quibus spiritus redduntur turbulenti
opaciores, gignuntur morbi acres, & feruida
animis hominum: præuideri tempestates signis
munibus, ne inopinatè deprehendantur nauales
horum mouiti, conemur medijs congruis occurrere
utq; sibi à perfidis machinationibus caueant.

Greg. hō.

35. in E.

uang.

*Vt eò minus perturbent venientia mala quæ futuræ
scita. Minus enim iacula feriunt quæ præuidentur
tolerabilis mundi mala suscipimus, si contra hæc præ-
scientia clypeum munimur, in sic S. Gregorius.*

1.

Arbitrer quoq; permittere ut adolescentēs nota-
la signa vitæ futuræ ostendant, ne contingat per-
dum Respub. falli, admittendo eos ad administru-
nem muniõrum publicorum, quippe qui hæc
summo diluculo imprudentiæ suæ prælogia relin-
O

O Deus, si noti fuissent Saules & Neronēs, ante eorum promotionem & inaugurationem! Nunquam tu, o pastoreule David, nec populus Israeliticus; neque tu o Roma, triumphis clara, tot mala perpessi fuissetis sub tyrannico eorū imperio. Mich. Volater. libro 28. tit. de Stultitia; Metellus Pius, in iuuentute continentissimus, in senectute luxuriosissimus. Salomouem talem libri Regum depingunt.

Deinde, utem ita fieri in gratiam parentum, & ipsorum liberorum; ut illi quasi subolentes & aduercentes quā propendeant tenelli rami, possint pedamine fulcire ingenia dum adhuc dirigi & flecti possunt; quanquam semper teneantur id praestare, aut multo magis ubi abundat delictum, ut superabundet gratia; ut obstant primordijs prauarum inclinationum; Principijs obsta ait quidam: ut Deum instanter orent, & ab alijs probis preces fundi rogent pro eorum conversione & mutatione, in simili casu comperitum est se habuisse pro suo Augustino S. Monicam.

Amplius, an ne scitis saluberrimum & conuenientissimum agris, ut ulcera putredine plena citò intumescant, antequam inualuerint; simul pro medico facere, ut minori dolore agrorum, minori studio & labore medici, malum euellatur? Ita quandoque, o parentes, plurimum vobis conducit, ne nimius vos discruciet dolor; & prolibus, ut explorata eorum in malum propensione, facilius & maturius occurratis.

An forte ut diuturniore tormento & supplicio miseretis parentes torqueantur; quibus spes alia nulla quam quod malum tyrocinium finis pessimus sit subsequaturus? Idque, aut ut castigentur iuste, aut merendi desumant ansam.

Quod si iudicia prima bona fuerint, & bonorum praeludia, ideo, ut parentibus & patriæ, de qua quidam, Patrem ortus nostri patria vendicat, cumulatius gaudium accedat dum quasi dulcia catapocia, optimam conceptam spem sub lingua fouent. ut enim agricolæ accedit germinata lætitia, dum maturè videt assurgere græmæ fecundum, prognosticon vberis

II.

Rom. 5.

Ouid. de Remed.

III.

IV.

Cicero: Offic.

P sub

Gen. 25.

plex habitabat in tabernaculis, alius vertit, integer

Gen. 37.

filio Joseph, maturo & graui in primis annis,

Luca 2.

in senectute genuerat eum; vel, vt Hebraei dicunt,

esset filius senectutis: id est, senex & maturus,

Chaldaeus Paraphraestes, quod senilem prudentiam

re? Quantum gaudium virginis Matris in eum

pabat, inuento filio in medio Doctorum, in tempore

tam doctè, & respondente tam sapienter, quod

stuebant, qui eum audiebant, super prudentiam & respon-

eius? O Maria, quis edisserat laetitiae tuae cum

per prudentiam & responsis eius?

Rursum repero, indicia ista & praesagia inter-

fallere. vt enim pueri facie decori, deformes cum

facti viri, solis aestu, labore, pilositate deformantur,

verò, qui nati recens speciem monstri referebant,

cursu temporis sic restituntur naturae beneficentiae

culos dixeris, & de ipsis efferas, Facies digna temporis

faciei animi vicissitudines sunt & metamorphosis

numuerò quorundam adolescentia ferocis tempera-

successu mirum in modum se conuertit ad amplius

dum virtutem: nec enim à constellationibus, aut

quopiam pendet moralis hominis vita, sed à volun-

tate liberi arbitrij & gratia Dei.

Franciscus Petrarca lib. 2. de remedijs vtriusque

vitae dial. 44. Multorum ferocis adolescentia pro-

temporis ad virtutem mirificis prouectibus flexa est.

Cicero Orat. in Catilinam. Multos vidimus qui

uimus cum totam adolescentiam voluptatibus dederunt

se ad frugem bonam recepisse, homines quos graui fuerunt

Quis nesciat magnum illum Themistoclem?

Græcorum omnium decus) iuuenilibus in annis tam perditis & profligatis moribus fuisse, vt ideo eum genitor exheredatit, & abdicarit, genitrix ægrè patiens vitam laqueo sibi ademerit. Dolor patris, desperatio matris, non fuit postmodum expectatio Athenarum, quies & tranquillitas patriæ?

Aulus Gellius lib. 6. noct. Attic cap. 8. Senior Scipio, dictus Africanus in adolescentia prima mirum dissolutus, demum à se totus mutatus, verus patriæ scipio & fulectum fuit, contitæ, consumptæ, lassatæ diuturnis bellis.

Valor. Max. lib. 6. c. 9 Quis ignoret horrenda primordia Quinti Fabij cognomento Maximi, & alterius Fabrij, quorum exitus opprimi?

4. Reg. 21. Atque, ne antiquitatum nostrarum non recordemur, Rex Manasses initio truculentior Lycaonicis, & Bulyris, sicarius & carnifex crudelis Prophe-tarum Domini, donec impleret Ierusalem sanguine inno-cio vsque ad os, tandem omninò alius, & melioris volun-tatis euasit.

Actorum. 9. Nunquid S. Paulus primum persecutor atrox, spirans minarum & cadis in discipulos Domini, deinde protector inuincibilis Christianorum?

Luca. 7. Magdalena, mulier peccatrix, demum Lu-cetia castior?

Possidonius Calamensis in vita: S. Augustinus, pri-mum hæreticus, luxuriosus, * latrunculus, quid non? luxuriosus vsque ad suscitationem prolis nomine Theo-dati, extra coniugium; postea nonne malleus hæreti-corum? * *Hæreticos nullo passus est loco consistere:* cor-pore & mente tam castus vt numquam cohabitare vo-luerit sorori, neque ex fratre nepti; nec impressam i-maginatix gerebat vllam mulieris aut adolescentulæ idæam.

Hem Deus bone! Quot etiam boni diluculo vitæ, sub meridiè & vesperum pessimi euasere? Quis ignoret mutationem Neronum Romanorum, Saulum & Salomonum Hebræorum, & aliorum innumerorum; per quos constat non semper dirigi ad istam regulam cõiecturas no-

* Gerat-
dus No-
ringus in
vita D.
Augusti-
ni.
D. Aug. l.
Confess-
de se ipse
fatetur.
* Possido-
nius in e-
ius vita.
Vide Suet-
on. in vi-
ta Nere-
nis.

1. Cor. 10. stras? Quare, Si quis existimat se stare, videat ne
Ego vero, ð Domine, supplex rogo a te protegi
citi, ex quo tot splendida luna, tot soles micantes
clypeum passi sint. Saluum me fac Deus, quoniam

Psal. 68. sanctus, quoniam diminuta sunt veritates a filiis
Apostro- num.

Interim quis tibi vultus, quis sensus (ð dolens
nitior quicumque fueris prodigi istius) quis
mus super effroni libidine & impudentia
Quis tibi nunc cernenti talia sensus? Quid ex
audiens vsam retenerascenti nomine patris pro
mio? O pater! O sanctum, suaue, sacrum, mellum
men patris! Rebaris veniam precaturum de in
patris? Expectabas dicturum, Pater, delicta
tio mea, & ignorantias meas ne memineris? Pater,
Cicero in sumas me in peccatis adolescentia mea? Pater,
Sallust. atatis tyrocinio? Pro peccato magno paululum
Terent. tis est patri?

Franciscus Petrarch. l. 2. de remedijs vtriusque
dial. 44. Pater in filio etsi non virtutem, ama quod
se ne id quidem, at quod homo est; si nihil est quod
miserere.

Audito nomine patris, (ð de flende pater) non
bas ab eo huiusmodi supplicationem? Aut rebaris
positurum honestam petitionem, aut gratiam
di calibarum, erumpente è labris eius nomi
tris?

Quid l. 1. Metam. Da mihi perpetuam genitricem
virginitate frui? Arbitraberis cõ questurum ceruicem
impar impostum iugum? Namq; per vocem patris
iusmodi quarimoniam sunt inchoandæ, prout Chri
exorsus est in monte Oliueti, Abba pater, emma
possibilia sunt, transfer calicem hunc à me. O suaue
tris vocem! Per quam ipse Deus voluit à nobis
omnes postulationes nostras. Pater noster, qui
lis. Dulcis est erumpens prima vox prodigi; sed, tra
quæ mox immediatè sequitur? Da mihi, dictionem
profecõ ubique non gratæ & acceptæ. Quid
substantia. Iustum est ut aliquando demui mea

Matt. 6. profecõ ubique non gratæ & acceptæ. Quid
substantia. Iustum est ut aliquando demui mea

Quo iure: *Qua me contingit*; quæ ad me pertinet; id enim significat vox græca *ὄντις* *ὄντις* O prodigum!

ὄντις *ὄντις*

Ita. *Argentum tuum versum est in scoriam*, vinum tuum mixtum est aqua.

ὄντις à verbo *ὄντις* id est, *δο* *δο*

Thren. 4. *Mutatus est color optimus.*

δο *δο*

O dissimulate nebulo, vt modicum meri patri propinasti, patrem dicendo; vt verò aqua diluisti; postulando substantiam eius! O adulterator monetæ! Modico auro multam scoriâ permiscuisti! O pictor turbator, vt vernanti colori quo tabulâ oblinieras tuæ orationis, fuliginē superinduxisti! O pharmacopola dolose; vt exigui mellis, drachmâ vnicâ; dictionē solâ patris, miscuisti libræ asperitatis! Quâ^o rigor *Da mihi*! Quanta asperitas *Da partem substantiæ*! Quantus dolor, *Quæ me contingit*, aut ad me pertinet! Quam modica infusio rosæ liquoris & sacchari, tâto ponderi aluminis & aloës! Quid animo versares, quid effareris deplorandepatens, extorquente nato loculos ad instar militis? Filium à patre efflagitare marsupium; Eheu, tam blando patre, tam facili; indulgente, obliuiscente, excipiente comiter prodigum dissipata cuncta substantia, & contra omnium causidicorum oppositiones protegente? O pater! O fili! Qualis pater! Qualis filius! O omninò bone! O perditè malè! Bonus parens, malus natus. Filium, tanto patri; annofo fortè etiam lugenti vxoris funus recens, quis scit? fortè doloribus & alijs multis ærumnis graui, eam ludere catastrophæ! Alibi vbiq; ferè, qualis pater, talis filius!

Virgil. Eclo. 1. *Sic canibus catulos similes, sic matribus hados, noram. Hoc loco secus: non qualis pater, talis filius.*

Virgil. 1. *Æneid. Qui te talem genuere parentes?*
Ezechiel. 19. *Mater tua Leana inter Leones cubauit, in medio leonculorum enutriuit catulos suos.*

Virgil. 4. *Æneid. Duris genuit te cautibus horrens Caucasus, Hyrcanaque admorunt vbera Tygres.*

O monstrum! O portentum! O hominem genitum præter ordinē naturæ, solitum, quæ cōmuniter genitori

toribus natos profert similes! O quam malus fructus
 bona arbore producitur præter naturam! Non
 arbor bona fructus malos facere. O ut optima vinea
 ruit labruicas! Ac utinam solus ipse! Heu, plura
 reperias huic per similes, quorum triginta, duo
 probis non estimem! Parum foret expostulare par-
 ture omnem, quam speraret, hæreditatem, et
 ipsum multum; ait, o miser parens, qui perculisti
 strepentem ad se pertinere quod petebat! Amabo
 rumpebantur tibi viscera præ dolore, cum vide-
 lumbis tuis educum eo modo tecum agere? Si
 nus, sustinuissem utique. Non suffundebatur vultus
 bore, pudoreque, præsumente de te filio tuo, sub-
 la tua adhuc constituto talia, *Dum atas, metus,*
ster prohibebam? Non verebaris etiam ab alio
 cum, ne ignominia in te retorqueretur, obrutis
 que correctionis subtractione talia euenisse? Non
 non constringebatur algore? Sudor gelidus non
 pavit omnia membra, & loquelam tibi stupor
 emit? Credi derim. Non causabaris decennio tibi
 ra acceleraturum? *Beno ni, filius doloris mei. Debeo*
nos meos cum marore ad inferos. Quæ prognostica,
 futurotum prælagia, de ipso, de vita eius, in polle
 de tali constellatione morum & verborum inter
 finxisses? Quid ad eiusmodi ænigma respicendum
 tibi quis supererat spiritus, si quis sermo, non
 mabas, *Quis putas puer iste erit?*
Quod genus hoc hominum? quæne hunc tan-
bara morem.
Permittit patria?
 1 Reg. 18. Quod ei superest nisi solum regnum
 liud sane, Auditores, mihi persuadere non valeo,
 quod quasi cornua assurgerent annofo patenti,
 stupore & admiratione nouitatis inaudite & in-
 ta; pensum præ grande colo, appensum deprehendi
 anxium, super responso dando; dubium, ut rem
 ceret ad exitum. Quocirca, Auditores, per nos
 ret aliquantulum quæso anceps senex; vires relin-
 mente voluat reuoluat que qui his finem dabit.

Matt. 7.

Vide

Chryf. hō

47. operis

imperf. in

Matt.

Psal. 54.

* In rex

tu est ini

micus.

Terent. in

And. Act.

Iscen. 1.

Gen. 35.

Gen. 44.

Luca. 1.

Virg. 1.

Æneid.

im perferutabimur nos, vt hæc petitio peccatoribus conueniat; verum in subsequente crastino die conuentionem. Hodie mihi aliquantulum respirare concedatur.

Itote in pace.

CONCIO NONA.

2. 12. Pater, da mihi portionem substantia qua me contingit. *Vulgata*

2. 12. Πάτερ δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. *Græca.*

2. 12. Pater mi, da mihi partem qua mihi contingit ex domo tua. *Syriacæ*

ARGUMENTVM.

1. Quid significent voces οὐσία & substantia. 2. Publicanus ista petitione postulasse libertatem & opes. 3. Peccatores omnes per Da mihi &c. petere à Deo animam rationalem, vt que petere queant nondum existentes. 4. petere libertatem. 5. scientiam. 6. opes. 7. Optimè diuitias dici contingere, monstratur.

Discipiamus hodie, quandoquidem ita promiserimus, Auditores, quidam postulent à Deo peccatores, dicendo cum prodigo, Pater, da mihi portionem substantia, qua me contingit: etenim diximus supra prodigū referre speciē peccatoris. vt verò congruo ordine expediatur cuncta, dicemus quid significet dictio οὐσία, qua vtitur Græcus, quid substantia, qua Latinus. Tu verò ô Domina virgo Mater, quæ vtero gestanti essentiâ omnium essentiarum, Verbum substantiuum & diuinū, substantiam sustinentem omnem aliam substantiam, fer opem. AVE MARIA.